

OBVESTILO O GEOLOŠKEM KARTIRANJU LISTA VRHNIKA 3 IN 4

Mario Pleničar

V letu 1950 sem pričel s kartiranjem omenjenih geoloških specialk. V začetku sta mi na predelu reške sinklinale med Šembijami, Ilirsko Bistrico, Jablanico, Podgradom in Jelšanami pomagala geologa Uprave LRS za geološka raziskovanja Cveto Germovšek in Ljubica Tapušković. Izvedli smo podrobno horizontiranje paleocena in starejšega eocena. Ker je bilo to kartiranje zvezano z gospodarsko nalogo iskanja ležišč premoga v kozinskih plasteh, smo te posebno skrbno raziskali. Teren kakih 80 km² smo sicer pregledali podrobno, vendar so ostali še odprti nekateri problemi v zvezi z lokalno tektoniko.

Podlaga terciarnim sedimentom je senon, deloma pa verjetno cenoman ali turon. Pri Jelšanih smo namreč našli fosile, ki kažejo na te stopnje krede. Ker je petrografsko enak apnenec tudi na severovzhodnem robu reške sinklinale, lahko pričakujemo tudi tam cenoman ali turon poleg senona.

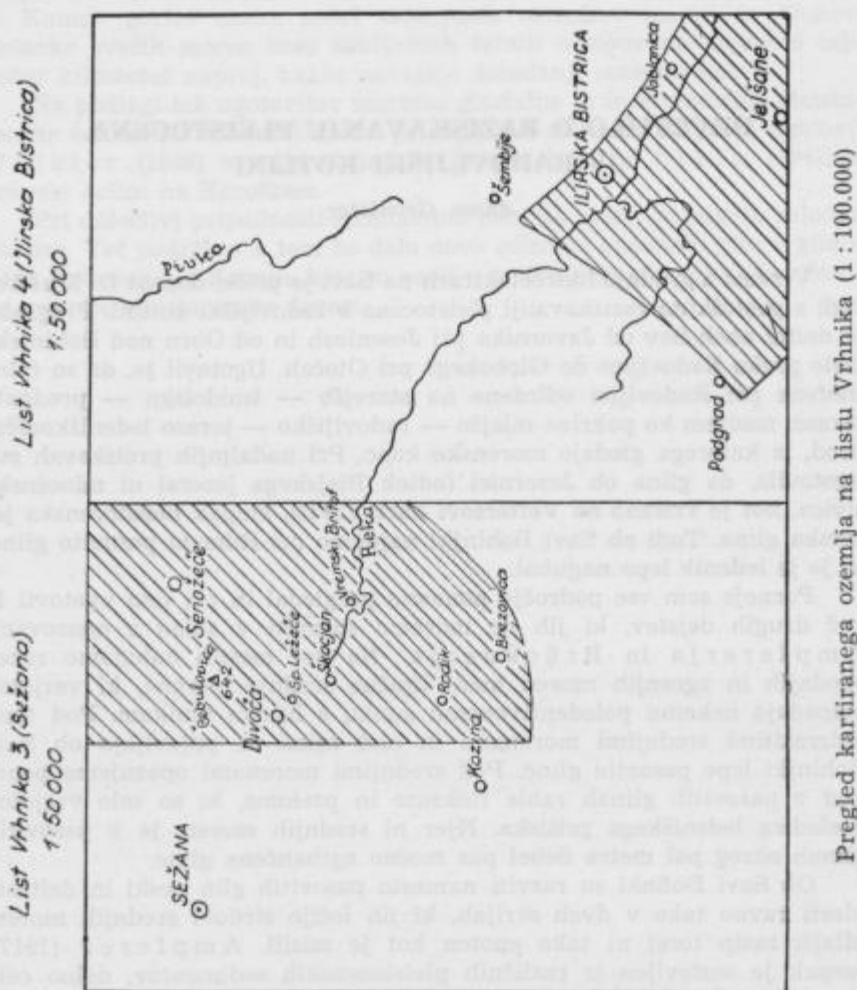
Na jugozahodnem robu ob cesti Trst—Reka se pojavlja tudi že dolomitizirani apnenec spodnje krede.

Tektonika je na obrobju terciara zelo zanimiva. Na severovzhodu se najbolj kaže že znani nariv Snežniškega pogorja na eocenski fliš. Na jugozahodu pa so številni manjši prelomi v dinarski in alpski smeri. Prelomi v alpski smeri so verjetno mlajši. Premiki ob teh prelomih so bili horizontalni in ne vertikalni.

V letu 1951 sem pregledal predvsem ozemlje okoli Senožeč, Divače in Rodika. Razvoj starejših eocenskih in paleocenskih plasti, zlasti kozinskih plasti, je na tem zahodnem delu mnogo bolj viden, verjetno zaradi tektonskih vzrokov. Najzanimiveje so razviti kozinski skladi južno od železniške proge med Divačo in Vremami, kjer so vidni silikatni apnenci, in ob cesti Sp. Ležeče—Famlje, kjer imamo lepe haracejske apnenec z zelo številnimi haracejami. Drugi zanimiv predel za študij teh plasti je med Škocjanom in Vremskim Britofom, tretji pa pri Kozini in med Rodikom ter Brezovico. Pri Brezovici se ponovno pokažejo lepi haracejski apnenci.

Na tem delu prevladuje zgornji kredni rudistni apnenec. Pri Dolenji vasi, severozahodno od Senožeč, so verjetno komenski skrilačci. Zanimiv

je tudi razvoj krede med Senožecami in Gabrčami, ki vsebuje precej gomoljev roženca. Kreda takoj zahodno od Divače je razvita podobno kot repenjske obrežne tvorbe.

Pregled kartiranega ozemlja na listu Vrhnika (1 : 100.000)

Tektonika je precej živahna kljub temu, da plasti niso premetane in so zelo malo nagnjene. Premiki ob prelomih so bili tudi tukaj največ horizontalni. Večji prelom v dinarski smeri sem opazil na Čebulovici. Tam so tudi vidni manjši alpski prelomi. V Škocjanski jami, ki je v celoti v zgornjem krednem rudistnem apnencu, sem opazil večje prelome v dinarski in alpski smeri.